

بانک سرمایه گذاری زیر ساخت آسیایی (چین)

مقدمه

بانک سرمایه گذاری زیرساخت آسیا¹، یک بانک توسعه ای چند جانبه و یک مؤسسه مالی بین‌المللی است که به پیشنهاد دولت جمهوری خلق چین با هدف ترویج توسعه اقتصاد پایدار، ایجاد ثروت، بهبود ارتباط زیر ساخت در آسیا و یکپارچگی منطقه ای تأسیس شده است که سرمایه آن بیشتر در زمینه ساخت تأسیسات زیربنایی اختصاص داده می‌شود. بانک رسماً از تاریخ 16 ژانویه 2016 آغاز به کار نمود. اداره مرکزی بانک، در شهر پکن پایتخت چین قرار دارد و سرمایه آن ۱۰۰ میلیارد دلار است. کشورهای عضو موظف به تأمین حداکثر ۱۰ میلیارد دلار در مرحله نخست هستند و تأمین مابقی سرمایه بانک در تعهد سهامداران خواهد بود. این میزان معادل دو سوم سرمایه بانک توسعه آسیا و حدود نیمی از بانک جهانی است. این بانک به دلیل کمبود منابع اعتباری برای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های موجود در قاره آسیا و منطبق با سیاست‌ها و راهبردهای اقتصادی جدید چین مبنی بر ورود به تعامل با کشورهای آسیا به ویژه آسیای میانه تأسیس شد.

برخی بانک سرمایه‌گذاری زیر ساخت آسیا را رقیب جدی برای بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و بانک توسعه آسیا که تحت تسلط کشورهایمانند آمریکا قرار دارند می‌دانند. بانک جهانی در بیانیه خود در این خصوص نوشته است: بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا پتانسیل بالایی در زمینه احداث نیروگاه‌های برق، جاده‌ها، پل‌ها، مدارس و کلینیک‌ها در آسیا دارد که هر یک از آنها می‌توانند به افزایش سطح اشتغال و تقویت اقتصاد کمک کنند. بانک جهانی تأکید کرد: وقتی بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا به مقوله ارتقای سطح توسعه در کشورهای با درآمد کم و متوسط ورود می‌کند، دلیلی وجود ندارد که بانک‌های دیگر آن را رقیب خود بدانند، زیرا برای مبارزه با دشمن قدیمی و مشترک بشر - یعنی فقر - در سراسر جهان به همکاری‌های بیشتری نیاز است.

¹ Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB)

سرمایه گذاری در کشورهای آسیایی و کمک به اجرای طرح های زیر بنایی در کشورهای عضو به خصوص کشورهای کمتر توسعه یافته از جمله برنامه های این بانک است. یکی دیگر از اهداف این بانک اجرای طرح های زیربنایی مرتبط با ابتکار کمربند - راه است. عملیات بانک شامل موارد ذیل می باشد: 1. ارائه وامهای مستقیم، 2. سرمایه گذاری در سرمایه سهامداران یک موسسه یا شرکت، 3. تضمین وامهای توسعه ای، 4. ارائه کمک فنی، 5. دیگر روش های تامین مالی به تصویب شورای حکام و با اکثریت مطلق آراء.

1- تاریخچه روند شکل گیری بانک سرمایه گذاری زیر ساخت آسیا

پس از جنگ جهانی دوم، ایالات متحده به عنوان قدرت بزرگ در درجه اول بر اساس انگیزه های سیاسی و امنیتی نقش محوری در شکل دادن به بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و سپس سازمان تجارت جهانی و نهادهایی از قبیل بانک توسعه آسیایی و توافق تجارت آزاد فراپاسیفیک داشته است. اساسا نهادهای مالی و تجاری که پس از جنگ جهانی دوم با محوریت ایالات متحده ایجاد شده اند، ریشه های عمیق سیاسی و امنیتی دارند.

پکن بر این باور است که این نهادها با توجه به منافع ایالات متحده حتی در زمینه های کارکردی فاقد توانایی ها و قابلیت هایی هستند که برای بازسازی زیرساخت های آسیا ضرورت دارد. این مساله مهمترین محرکی است که سبب نارضایتی پکن از این نهادهای بین المللی شده است.

1-1 خاستگاه بانک

در آگوست سال 2009، بانک توسعه آسیایی² گزارشی را منتشر کرد که بر اساس آن از سال 2010 تا 2020، منطقه آسیا برای تامین تقاضای پیش بینی شده، نیاز به سرمایه گذاری حدود 8 تریلیون دلار در هزینه های زیر ساخت دارد. بیش از 68 درصد از این تریلیون 8 دلار به تامین مالی پروژه های جدید که بسیاری از آن ها در کشورهای در حال توسعه و توسعه نیافته و... مورد نیاز است. ساخت جاده ها، بنادر و شبکه های ارتباطی بر تقاضای منطقه حاکم می شوند و نیاز به سرمایه های خارجی عظیم از بانک های توسعه ای چند جانبه³ و سایر موسسات مالی بین المللی⁴ دارند. این شکاف زیر ساختی چند تریلیون دلاری در سال های پس از آن به طور گسترده ای مورد اشاره قرار گرفته است. انتشار این گزارش، این نگرانی را تحریک کرد که موسسات توسعه ای

² Asian Development Bank (ADB)

³ Multilateral Development Bank (MDB)

⁴ International Financial Institutions (IFI)

موجود نتوانسته اند نیاز های یک منطقه به سرعت در حال توسعه و پیشرفت را برآورده سازند. در حالی که گزارش بانک توسعه آسیایی در سال 2009 از ناتوانی نسبی موسسات موجود برای تامین نیاز منطقه ای برای سرمایه گذاری در زیر ساخت ها سخن می گفت، اما بانک های توسعه ای چند جانبه را نیز به عنوان بازیگران مهم و موثر در تهیه و اجرای چنین پروژه هایی می دانست. شی جین پینگ، رئیس جمهور چین در جریان بازدید از جنوب شرقی آسیا در اواخر سال 2013، اعلام کرد چین قصد ایجاد یک بانک توسعه چند جانبه جدید در پاسخ به شکاف زیر ساخت ها و انتقاد از موسسات مالی چند جانبه موجود دارد. در دوره های بعدی مذاکرات، رئیس جمهور شی و نخست وزیر لی که چیانگ به تنگنای مالی اشاره کردند که محدودیت های تامین سرمایه از طریق موسسات موجود به عنوان اصلی ترین توجیه ایجاد بانک است.

2- انگیزه های چین از ایجاد بانک سرمایه گذاری زیرساخت آسیا

نیروهایی که مقامات چینی را برای راه اندازی بانک هدایت کرده اند دو گانه هستند: اول، مربوط به تامین مالی و ساخت زیر ساخت های جدید در آسیا؛ دوم کاهش نقش چین در مدیریت موسسات برتون وودز در مقایسه با ایالات متحده آمریکا.

2-1 کمبود زیرساخت های مدرن منطقه ای در آسیا

اولویت بانک برای ساخت زیرساخت ها، مطابق با سیاست خارجی و سرمایه گذاری چین هدف گذاری شده است. فقدان جاده های مدرن، بزرگراه ها، راه آهن، بنادر دریایی و غیره نشان دهنده یک مانع کلیدی رشد اقتصادی آسیای جنوب شرقی است. براساس گزارش جهانی از زیرساخت ها، تخمین زده شد که کشورهای در حال توسعه نیاز به سرمایه گذاری 776 میلیارد دلاری در هر سال برای زیرساخت های خود در سال های 2010 تا 2020 دارند. در مقابل، بانک توسعه آسیایی و بانک جهانی⁵ تنها حدود 20 میلیون دلار به منطقه جنوب شرقی می رساند که تنها نصف آن به زیر ساخت ها اختصاص دارد. در نتیجه، به دلیل کمبود بودجه، چندین پروژه کلیدی منطقه ای کامل نشده است. (به عنوان مثال نقشه مسیر بزرگراه آسیا و راه آهن آسیا). علاوه بر این، فعالیت تولیدی چینی بستگی به دسترسی تدارکات کلان خارجی و مواد خام و انرژی، دسترسی مجدد به آسیای میانه از طریق زیرساخت های زمینی (بزرگراه ها و راه آهن ها) موجب تسریع جریان گردش و رفت آمد خواهد شد. این بانک به طور کامل به ساخت زیر ساخت های جدید اختصاص داده می شود و مطمئناً در مقایسه با سایر موسسات بین المللی مالی، گام مهمی به جلو می باشد. آن ها (بانک توسعه آسیایی 162/8

⁵ World Bank

میلیارد دلار، بانک جهانی 223 میلیارد دلار، صندوق بین المللی پول 1000 میلیارد دلار) از حجم بالاتری از سرمایه برخوردارند اما در اهداف متنوع تری قرار دارند. مشارکت کشورهای عضو اتحادیه اروپا در بانک توسعه آسیایی، تاکید بیشتر بر مسائل حقوق بشر به زیان پروژه های زیربنایی اقتصادی می کند.

کمبود مالی آشکار، یک دلیل بسیار خوب برای راه اندازی بانک سرمایه گذاری زیرساخت آسیایی شد. بانک یک وسیله مهم برای تامین مالی زیربنایی است که ادغام بازارهای آسیا و اروپا را افزایش خواهد داد و اولین موج پروژه ها نشانگر این است که ایجاد زیرساخت یکی از اهداف اصلی بانک است. هماهنگی با اصول راهنمای برنامه های کمک خارجی چین، که شامل منافع متقابل و عدم مداخله است رهبران چینی اعلام کرده اند که بانک شرایط سرمایه گذاری خود را تحمیل نمی کند. علاوه بر این ماهیت چند جانبه بانک، غلبه بر تنش های سیاسی دوجانبه در کشورهای مختلف (جایی که حضور تنهای چین می تواند مناقشات بیشتری ایجاد کند) را آسان تر خواهد کرد.

2-2 شناخت کافی در موسسات مالی بین المللی سنتی

ایجاد بانک واکنش به وضعیت «رتبه دوم چین» در موسسات مالی بین المللی سنتی است. اما ایالات متحده و تا حدی ژاپن سعی کرده اند مانع متعادل سازی قدرت در معماری مالی جهانی شوند. به همین ترتیب با توجه به بانک توسعه آسیایی، منتقدان ادعا می کنند که ژاپن و ایالات متحده اغلب اعطای وام و تصمیمات سیاسی را تحت تاثیر و نفوذ خود قرار می دهند. بانک توسعه آسیایی منابع قابل توجهی را ایجاد کرده است اما سیاست های آن دقیقاً ترجیحات و اولویت های اعطاکننده بزرگ خود یعنی ژاپن را دنبال می کند. برخی از نویسندگان حتی به تاثیر بیشتر اعطاکنندگان در مدیریت بانک توسعه آسیایی نسبت به بانک جهانی اشاره می کنند. چین از اختیارات وتو آمریکا در صندوق بین المللی پول انتقاد نموده و پیشنهاد کرده صندوق بین المللی پول باید نمایندگان بیشتری از کشورهای در حال توسعه داشته باشد.

نظام تصمیم گیری صندوق بین المللی پول این گونه است که هر دولت عضو در ابتدا آرای اولیه برابری دارند و علاوه بر آن بر اساس میزان وجوه هاتی که برای صندوق تامین می کند می تواند تا ۱۰۰ هزار رای داشته باشد. در پی رشد اقتصادی و مالی قدرت های نوظهور از جمله چین، این کشور خواستار ایفای نقشی بزرگتر در صندوق بین المللی پول هستند اما گرایش غالب در ایالات متحده و گروه جی ۷، بر این است که همچنان سهم نامتقارن خود را از مزیت های این سازمان حفظ کنند.

نظام رای دهی در بانک جهانی با توجه به میزان سهم و سرمایه هر دولت عضو و آرای اولیه یک نظام نابرابر است، این گونه که ایالات متحده با توجه به سهم بیشتری که در تامین منابع بانک جهانی دارد، که معادل ۱۶/۹۶ سهم است، ۱۶/۴۹ درصد از آرای هیات اجرایی بانک جهانی را دارد. بطور کلی در عمل ۵ دولت صنعتی ثروتمند حدود ۴۰ درصد از آرای هیات اجرایی را دارند. در مقایسه با آن ۴۴ دولت افریقایی تنها ۴ درصد این آرا را در تصمیم گیری های بانک جهانی دارند. ریس بانک جهانی همیشه آمریکایی و گزینه مورد نظر ریس جمهوری این کشور بوده است. نظام رای گیری در تصمیمات این سازمان این گونه است که در درجه اول هر دولت عضو دارای آرای اساسی و اولیه است و سپس به میزان وجوهی که برای بانک تامین می کند، تعداد آرای او افزایش می یابد. بر اساس داده ها حق رای چین هم اکنون در بانک جهانی معادل ۴/۴۲ درصد است در حالیکه حق رای ژاپن معادل ۷/۹ درصد و حق رای ایالات متحده ۱۶/۴۹ درصد از آرا است. بطوریکه چین برای مثال با بیش از ۱۰ تریلیون دلار تولید ناخالص ملی در سال، کمتر از فرانسه با ۲ تریلیون دلار تولید ناخالص ملی در بانک جهانی و صندوق بین المللی پول حق رای دارد.

چین به این باور رسیده است که اصلاحات جدی که بتواند نقش بزرگتری برای چین در سازمان های تجارت جهانی، صندوق بین المللی پول و بانک جهانی منجر شود با مانع ایالات متحده روبرو خواهد شد. ایجاد موسسات مالی بین المللی جدید نشان دهنده ناامیدی چین از سرعت آهسته اصلاحات بانک جهانی و صندوق بین المللی پول است. در دیدگاه چینی، هدف این است که ساختار حکومتی عادلانه در سازمان های چند جانبه ایجاد کند. براساس دیدگاه ایالات متحده، اصلاحات گامی به سوی انتقال هژمونیک خواهد بود.

2-3 ساخت یک معماری مالی بین المللی جدید

بانک های توسعه آسیایی، آفریقایی و آمریکایی به این دلیل که کشورهای جهان سوم از بانک های بزرگ و موسسات مالی بین المللی موجود همچون صندوق بین المللی پول و بانک جهانی ناراضی بودند، ایجاد شد. کشورهای درحال توسعه اعتقاد داشتند که آن ها از قدرت نفوذ بیشتری در نهاد های منطقه ای برخوردار خواهند شد. ایجاد یک بانک منطقه ای اساساً یک عمل مقاومت سیاسی علیه هژمونی کشورهای توسعه یافته در اقتصاد جهانی است. راه اندازی بانک سرمایه گذاری زیر ساخت آسیایی به همان منطق پاسخ می دهد. چین پس از اینکه با مخالفت آمریکا و ژاپن برای بازی کردن نقش مهمتری در موسسات بین المللی سنتی رو به رو شد، اکنون یک الگو و مسیر جدید را ترویج کرده است.

اهداف بانک مطابق اساسنامه عبارتند از:

ترویج توسعه اقتصاد پایدار، ایجاد ثروت و بهبود ارتباط زیرساخت در آسیا با سرمایه گذاری در زیرساخت و دیگر بخش های مولد؛ ترغیب مشارکت و همکاری منطقه ای برای مشخص نمودن چالش های توسعه ای با تلاش برای همکاری تنگاتنگ با دیگر موسسات توسعه دوجانبه و چند جانبه، بانک سه حوزه خاص را مشخص کرده است:

1- **زیرساخت های پایدار.** ترویج زیر ساخت های سبز و حمایت از کشورها برای دستیابی به اهداف زیست محیطی و توسعه ای خود.

2- **اتصال میان کشورها** و اولویت بندی زیرساخت های مرزی اعم از جاده ها و راه آهن، بنادر، خطوط لوله انرژی و مخابرات در سراسر آسیای مرکزی و سپس مسیرهای دریایی در جنوب شرقی و جنوب آسیا، خاورمیانه و فراتر از آن.

3- **بسیج سرمایه خصوصی.** طراحی راه حل های نوآورانه که سرمایه گذاری خصوصی را در مشارکت دیگر دولت ها، سرمایه داران خصوصی و دیگر شرکا تسریع می کند.

اعضای بانک شامل

دو گروه می باشند: الف) **اعضای منطقه ای،** ب) **اعضای غیر منطقه ای.**

بانک مذکور در حال حاضر حدود 100 عضو دارد که شامل اعضا منطقه ای غیر منطقه ای می باشند. منظور از "منطقه" و "آسیا" در این بانک، منطقه جغرافیایی آسیا و اقیانوسیه می باشد.

اعضا منطقه ای: افغانستان، استرالیا، آذربایجان، بنگلادش، بروئی دارالسلام، کامبوج، چین، فیجی، جورجیا، هنگ کنگ، هند، اندونزی، ایران، اسرائیل، اردن، قزاقستان، کره، قرقیزستان، لائوس، مالزی، مالدیو، مغولستان، میانمار، نپال، نیوزیلند، عمان، پاکستان، فلیپین، قطر، روسیه، ساموا، عربستان سعودی، سنگاپور، سریلانکا، تاجیکستان، تایلند، تیمور لست، ترکیه، امارات، ازبکستان، ویتنام، تونگا. چشم انداز عضویت دیگر کشورها: ارمنستان، بحرین، قبرس، کویت و جزایر کوک.

اعضا غیرمنطقه‌ای: آرژانتین، ماداگاسکار، اتریش، دانمارک، مصر، اتیوپی، فنلاند، فرانسه، آلمان، مجارستان، ایسلند، ایرلند، ایتالیا، لوکزامبورگ، مالت، هلند، نروژ، لهستان، پرتغال، اسپانیا، سوئیس و بریتانیا. چشم انداز عضویت دیگر کشورها: بلژیک، بلاروس، بولیوی، برزیل، کانادا، شیلی، اکوادور، یونان، پرو، رومانی، آفریقای جنوبی، سودان و ونزوئلا. علاقه برای عضویت در این بانک بالاست و درب بانک نیز برای پذیرش اعضای جدید باز است. بلژیک، کانادا، جمهوری چک و اکراین در حال پیوستن به بانک سرمایه‌گذاری آسیا هستند. تقاضای کره شمالی و تایوان برای عضویت در هیئت مؤسس بانک توسط چین رد شده است. کلمبیا، ژاپن و آمریکا تا کنون تمایلی به پیوستن به این بانک اعلام نکرده‌اند. علل مخالفت آمریکا با بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیایی نیز کاملاً مشخص است: کاهش قدرت آمریکا در عرصه اقتصادی جهان با قدرت گرفتن این بانک در برابر نهادهای تحت مدیریت آمریکا یعنی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، افزایش قدرت چین در اقتصاد جهان، کاهش سهم دلار از مبادلات جهانی در صورت استفاده از پول ملی چین در وام‌های بانک جدید. خزانه داری ایالات متحده به وضوح این ابتکار چین را در جهت تضعیف نهادهای بانک جهانی و بانک توسعه آسیایی و آوردن دولت های جنوب شرقی آسیا به مدار خود، توصیف کرده است.

علت مخالفت ژاپن با بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیایی، رقابت این سازمان نوظهور با بانک توسعه آسیایی است. بانک توسعه آسیایی که در سال 1966 تاسیس شد و هم‌اکنون 67 عضو دارد، از ابتدای تاسیس تحت مدیریت آمریکا و ژاپن بوده که بزرگترین سهامداران آن هستند. بنابراین قابل انتظار بود که ژاپن با ایجاد نهاد رقیبی که بانک توسعه آسیایی را به حاشیه ببرد و قدرت این کشور در سیاست‌های مالی آسیا را کاهش داد، مخالف خواهد بود.

گروه کشوری: کشورهای منطقه ای موسس به 9 گروه کشوری برای انتخاب اعضا هیات مدیره تقسیم کی کردند. ایران همراه با روسیه، قزاقستان، تاجیکستان مجموعاً 99/628 حق رای، یک گروه کشوری را تشکیل می دهد و در حال حاضر نماینده کشور روسیه، جناب آقای *Grigory Butrin* می باشد.

سهام کشورها در بانک

عضویت برای کلیه دولت‌ها در این نهاد گشوده است و حق رای اعضا در تصمیم‌گیری‌ها بر پایه میزان سرمایه آنهاست. درصد سرمایه هر دولتی از مجموع ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه بانک، بر حسب تولید ناخالص داخلی آن دولت تعیین می شود و در محاسبه سبزه اقتصادی دولت‌ها نیز و اعتباری که برای بانک تأمین می کنند از دلار ایالات متحده استفاده می شود و بر خلاف نهادهای مالی تحت رهبری آمریکا، دولت‌های آسیایی بیشترین حق

رای را در نظام تصمیم‌گیری بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا دارند. در این میان چین با تامین ۲۱ درصد سرمایه بانک، ۳۲ درصد آن را در تصمیم‌گیری‌ها دارد. بر اساس اطلاعاتی که وزارت اقتصاد چین منتشر کرده، قرار است همه کشورهای عضو بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا سهم خود را به صورت تدریجی در این بانک پرداخت کنند. میزان سهام کشورهای عضو براساس تولید ناخالص داخلی تعیین شده است. ۷۵٪ سهام این بانک به کشورهای آسیایی و ۲۵٪ آن به کشورهای غیر آسیایی اختصاص یافته است.

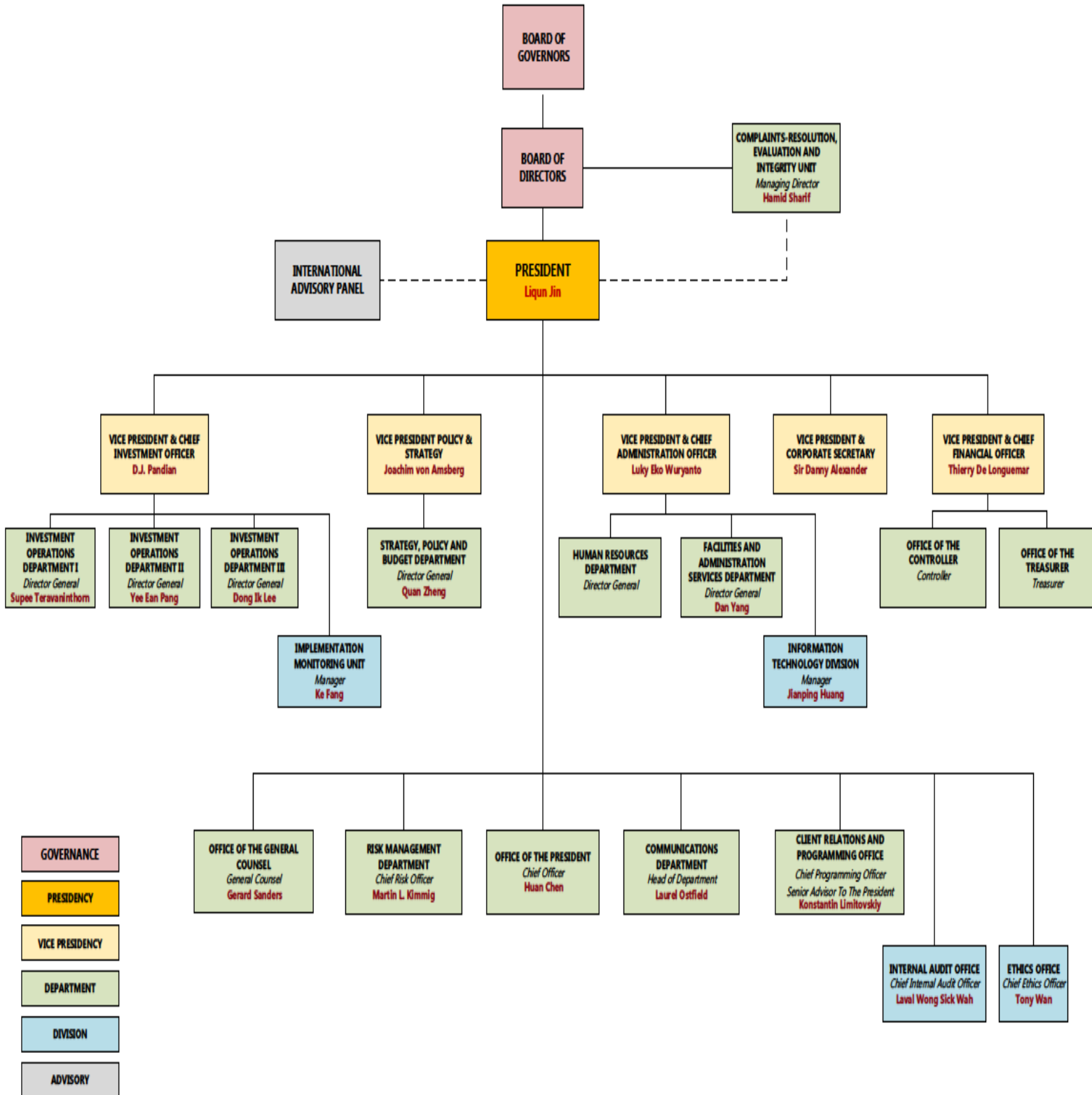
در حال حاضر کشور چین با ۲۹ میلیارد و ۷۸۰ میلیون دلار بیشترین سهام را در بانک سرمایه‌گذاری توسعه زیرساخت آسیا در اختیار دارد و پس از آن، دو کشور هندوستان و روسیه با اختلاف فاحش در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. هندوستان هشت میلیارد و ۳۶۷ میلیون دلار و روسیه شش میلیارد و ۵۳۶ میلیون دلار بانک سرمایه‌گذاری کرده‌اند. در میان کشورهای آسیایی همچنین کره جنوبی با سه میلیارد و ۷۳۸ میلیون دلار در بانک سرمایه‌گذاری کرده است. ترکیه، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، قطر، تایلند و پاکستان از دیگر اعضای این مجموعه هستند که میزان سهام آنها در رده‌های بعدی قرار دارد. در میان کشورهای غیر آسیایی، فرانسه، برزیل، آلمان، ایتالیا و انگلیس از جمله کشورهایی هستند که در بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

پروژه های بانک

بانک به عنوان یک موسسه مالی بین‌المللی در حمایت از توسعه زیرساخت در منطقه آسیا و اقیانوس آرام هدف گذاری شده است. مطابق اساسنامه، ملاحظات سیاسی بر عملکرد بانک تاثیری نخواهد داشت و تنها ملاحظات اقتصادی در نظر گرفته خواهند شد. کل وامی که بانک قرار است برای اجرای طرح‌ها به کشورهای یاد شده که از اعضای این بانک محسوب می‌شوند اختصاص دهد، نزدیک به ۵۰۰ میلیون دلار می‌باشد. از این اعتبارات قرار است برای اجرای طرح‌هایی در عرصه انرژی، حمل و نقل و توسعه شهری که کشورها را به یکدیگر مرتبط می‌سازد، استفاده شود پروژه‌هایی از طرف بانک تامین مالی می‌شوند که اهداف توسعه‌ای آنها با اهداف بانک همخوانی داشته، منابع مالی دیگری بویژه از بخش خصوصی برای تامین آنها وجود نداشته باشد و تامین مالی پروژه با مقررات بانک در تضاد قرار نگیرند. پروژه‌ها قبل از تامین مالی مورد ارزیابی‌های مختلف اقتصادی، مالی، فنی، زیست محیطی، اجتماعی و حقوقی قرار گرفته و ریسک‌های پروژه بررسی می‌شوند. ارزش مورد استفاده در تامین مالی در حال حاضر دلار امریکا می‌باشد. در اجرای پروژه‌های بانک مذکور باید مقررات بانک از جمله مقررات بانک در خرید کالا، عملیات عمرانی و بکارگیری مشاور رعایت شوند.

AIIB Organizational Structure

January, 2019

ساختار بانک

1- شورای حکام 2- هیات مدیره 3- رئیس بانک از جمله اجزاء ساختار تشکیلاتی بانک می باشند.

شورای حکام؛ هر عضو بانک در شورای حکام نماینده ای دارد که این شورا، اقدام به انتخاب اعضای هیات مدیره متشکل از 12 عضو می نمایند. شورای حکام تمام قدرت مطلق را در بانک دارد اما بیشترین مسئولیت های عملیاتی و استراتژیک را به هیئت مدیره واگذار می کند. سرانجام، شورای حکام همچنین وظیفه انتخاب رئیس بانک را برعهده دارد که به عنوان رئیس غیر رای دهنده هیئت مدیره فعالیت می کند و به نظارت بر کلیه کارهای روزانه بانک کمک می کند. شورا جلسات سالانه برگزار می کند. که ممکن است توسط هیئت مدیره مقرر شده باشد. نشست سالانه 2019 در ژوئیه در لوگزامبورگ برگزار شد.

هیئت مدیره؛ هیئت مدیره 4 بار در سال ملاقات می کنند که مسؤل امور عمومی بانک است و تمام اختیاراتی را که توسط شورای حکام به آنها واگذار شده است، اعمال می کند. این شامل تایید استراتژی بانک، برنامه سالانه و بودجه؛ ایجاد سیاست ها؛ تصمیم گیری در مورد عملیات بانک؛ نظارت بر مدیریت و عملکرد بانک و ایجاد مکانیسم نظارتی است. این هیئت شامل 12 مدیر می باشد. این هیئت مدیره 12 نفره کاملاً در برابر سهامداران پاسخگو است و همزمان دو نفر از اعضای هیئت مدیره نمی توانند از یک ملیت برخوردار باشند. بنابراین فقط یک نفر با ملیت چینی در هیئت مدیره فعلی بانک مشغول خدمت است. لازم به ذکر است که چین و هند هرکدام دارای یک کرسی در هیات مدیره بوده و سایر اعضا در گروه های های چند نفره و با تشکیل یک گروه کشوری، یک کرسی در هیات مدیره دارند. ایران به همراه کشورهای روسیه، قزاقستان، و تاجیکستان یک گروه کشوری تشکیل داده و دارای یک کرسی در هیات مدیره می باشند. نخستین جلسه هیات مدیره در 16 ژانویه 2016 تشکیل و آغاز به کار کرد. اعضا هیئت مدیره شامل:

1. *Abdulaziz M. ALRASHEED (Saudi Arabia)*

2. *Chang HUH (Korea)*

3. *Christopher LEGG (Australia)*

4. *Emil LEVENDOGLU (the United Kingdom)*

5. *Grigory BUTRIN (Russia)*

6. *Mehmet Alper BATUR (Turkey)*

7. *Philippe O'Quin (France)*

8. *Suminto (Indonesia)*

Mark Dennis Y.C. JOVEN (Philippines) .9

Paul SAMSON(Canada).10

Wencai ZHANG (China).11

Sameer Kumar KHARE (India).12

رئیس بانک؛ نیز بعنوان رئیس هیات مدیره خواهد بود که از طرف شورای حکام و با اکثریت مطلق آراء برای یک دوره 5 ساله (و امکان انتخاب برای حداکثر یک دوره 5 ساله دیگر) انتخاب می شود و دارای تابعیت یک کشور عضو منطقه ای است. رئیس بانک می تواند معاونان رئیس را با تایید هیئت منصوب کند و وظیفه دارد مسئولیت های عملیاتی خاصی را جدا از هیئت مدیره انجام دهد. این بانک توسط رئیس و 5 معاون آن رهبری می شود. آقای جین لیکوئین⁶ به عنوان رئیس بانک برای 5 سال انتخاب شد. وی قبل از انتصاب کار خود را در گروه بانک جهانی و بانک توسعه آسیایی گذرانده بود. دفتر مرکزی بانک در پکن پایتخت چین می باشد.

اکثریت تصمیمات نیاز به اکثریت ساده دارند، اما برای تصویب مهمترین تصمیمات بانک سه چهارم 3/4 اکثریت نمایندگان بانک مورد نیاز است. به این ترتیب، یک بلوک واحد از کشورهای قدرتمند قادر به کنترل پروژه ها یا سیاست های مورد اختلاف نیستند. اکثریت تصمیم گیری ها با اجماع انجام می شود. بخش های کلیدی بانک عبارتند از: انرژی، حمل و نقل، آب و توسعه شهری.

جدول شرح وظایف رده های اصلی مدیریتی بانک

ساختار مدیریتی اجرایی بانک سرمایه گذاری زیر ساخت آسیایی	
شورای حکام	مسئولیت های هیئت مدیره را تعیین و واگذار می کند. رئیس را منصوب و اعضای جدید را می پذیرد.**
هیئت مدیره	انتصابات معاون رئیس را تایید می کند.* پروژه ها را تایید می کند.*
رئیس	بر عملیات بانکی نظارت می کند. معاون رئیس را توصیه و منصوب می کند.
معاونان رئیس	مسئولیت های خاص را انجام می دهد.
**از طریق اکثریت	** از طریق اکثریت مطلق

⁶ Jin Liqun

عضویت ایران در بانک

ایران که یکی از اعضای هیئت مؤسس این بانک است، در فروردین ماه ۱۳۹۴ به این بانک پیوست. در تیرماه ۱۳۹۴ علی طیب‌نیا وزیر امور اقتصادی و دارایی با شرکت در مراسم رسمی امضای اساسنامه بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا در پکن، این اساسنامه را به امضاء رساند. مطابق مصوبه هیات محترم وزیران سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به نمایندگی از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان مرجع ملی تعاملات با بانک مزبور می‌باشد و نسبت به بررسی پروژه‌های حائز شرایط برای معرفی به بانک اقدام می‌نماید.

قانون عضویت جمهوری اسلامی ایران در بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا، در تاریخ 1395/6/3 در مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1395/6/17 به تایید شورای نگهبان رسید. مطابق قانون مذکور دولت مجاز است نسبت به پذیره نویسی سهام به تعداد 15808 سهم به ارزش 1/580/800/000 دلار در بانک مذکور اقدام نموده و در دوره‌های آتی افزایش سهام بانک مذکور مشارکت نماید. ایران با در اختیار داشتن ۱,۶۱ درصد از سهام بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا، از حق رای ۱,۶۳ درصدی برخوردار است. ایران به همراه کشورهایمانند روسیه، تاجیکستان، قزاقستان و ... یک گروه را در این بانک تشکیل داده است.

عضویت در بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا، ایران را با پروژه «جاده ابریشم» پیوند زده است. طرح کمربند- راه موجب ایجاد فرصت سرمایه‌گذاری در ایران شده است. این بانک به واسطه بدنه اصلی آسیایی خود، می‌تواند نقش ایران در سرمایه‌گذاری در کشورهای متعدد این قاره را هموار کند. به دنبال عضویت ایران در این بانک، بانک‌های کشور فرصت جدیدی برای حضور در بازارهای بین‌المللی به دست می‌آوردند. عضویت در این بانک به واسطه پروژه احیای جاده ابریشم با عنوان «کمربند - راه» ایران را در موقعیت مناسب از نظر نقش داشتن در این طرح قرارداد. رونق و توسعه در مناطق شرقی کشور به ویژه محدوده استان‌های خراسان جنوبی، شمالی و رضوی رخ خواهد داد.

بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیا به عنوان یک مکانیسم دولت‌ها را قادر می‌نماید که پروژه‌های مختلف ملی و منطقه‌ای را در زمینه انرژی، حمل و نقل و ارتباطات، را تامین مالی کند. از این طریق روند صنعتی شدن ایران و نیز دولت‌های آسیایی را تقویت خواهد کرد. در واقع موفقیت اقتصادی هر کشوری سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ارتباطی را ایجاد می‌کند، چنین سرمایه‌گذاری‌هایی می‌توانند استانداردهای زندگی یک

کشور را بهبود ببخشند. چنین دگرگونی تحول در زیرساخت های ارتباطی آسیا را به مثابه بخشی از بازارهای وسیع بین المللی برای صادرات کالاهای چینی اجتناب ناپذیر می نماید.

فرصت های عضویت ایران در بانک

- پروژه های در دست چین با اولویت های اقتصادی ما نیز همخوانی دارد از طرفی چین با پشتوانه ذخایر ارزی فراینده و افزایش ثروت اقتصادی در سالهای آینده نیاز به تحول در زیرساخت های ارتباطی آسیا به مثابه بخشی از بازارهای وسیع بین المللی برای صادرات خویش دارد.
- عضویت ایران در بانک سرمایه گذاری زیرساخت آسیا، نفوذ اقتصادی کشور در منطقه را تقویت کرده و سبب توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان بویژه همسایگان می شود. تقویت روابط با قدرت های آسیایی از طریق توسعه زیرساخت ها هدف اصلی ایران در پیوستن به بانک است. چون ۷۵ درصد سهام این بانک را کشورهای آسیایی دارند، این امر میتواند فرصت مناسبی در جهت برقراری پیوند اقتصادی ایران با کشورهای آسیایی در جهت همگرایی منطقه ای باشد.
- عضویت ما در AIB فرصتی عالی برای بهره برداری از پتانسیل بالا برای منابع و سرمایه گذاری ایجاد کرده است. تاثیر قابل توجه دیگر این همکاری در سطح جهانی این است که سرمایه گذاری خارجی در ایران را تسهیل می کند. با توجه به محدودیت های بودجه و کمبود آن، استفاده از این منابع برای پروژه های زیربنایی بسیار مهم است. ایران بر اساس اساسنامه این بانک واجد شرایط است که از منابع خود نه تنها در پروژه های زیربنایی خود بلکه برای انجام پروژه های مشابه در دیگر کشورهای عضو و حرکت به سوی توسعه اقتصادی پایدار استفاده کند.
- پس از عضویت در بانک با توجه به وضعیت ایران در پروژه جاده ابریشم و قرار داشتنش در این جاده و طرح استان های شمال شرقی قادر خواهند بود از منابع بانک برای زیر ساخت ها و پروژه ها استفاده کنند که این امر برای مردم به ویژه مناطق محروم شرق کشور (در محدوده استان های خراسان جنوبی، شمالی و رضوی) توسعه و رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال را به ارمغان خواهد آورد.

- بندر چابهار بهترین، نزدیکترین و کم هزینه ترین مسیر دسترسی کشورهای حاشیه اقیانوس هند به بازارهای اروپایی و جهانی است که موجبات تسریع و تسهیل تجارت بین المللی بین کشورهای مختلف حاشیه آسیایی اقیانوس آرام با اروپا و آسیای میانه را نیز فراهم خواهد کرد . ایران با عضویت در بانک می تواند از سرمایه های این بانک برای توسعه بندر چابهار استفاده کند.
- عضویت در بانک همچنین می تواند بخش بانکی داخلی را بهبود بخشد و نیز ایران می تواند چشم انداز تبدیل شدن به مرکز صنعت بانکداری در منطقه تا سال 2025 را تحقق بخشد.
- با توجه به میزان کل وامی که بانک در اختیار کشورهای عضو برای طرح های زیر ساختی قرار می دهد استفاده از وام در حوزه ریلی، بزرگراه ها و جاده ها در افزایش جذب گردشگران موثر خواهد بود. با توجه به قرار گرفتن ایران در شرایط تحریم و عدم استفاده از ظرفیت های بانک در خصوص دریافت وام و باز پرداخت آن شاید بتوان از پول های محلی به این منظور استفاده نمود.
- در نهایت، تجارت و روابط اقتصادی میتواند منبع روابط صلح آمیز در میان ملتها باشد چراکه سود متقابل تجارت و گسترش وابستگی متقابل، روابط مبتنی بر همکاری را گسترش می دهد و توسعه همکاری اقتصادی منجر به رفتار مشابه در حوزه امنیت خواهد شد.

برآیند

ایجاد بانک توسعه زیر ساخت آسیا نشان دهنده شانس خوبی برای تامین مالی برخی از زیر ساخت های بسیار مورد نیاز در منطقه آسیا و جنوب شرقی آسیا است. در عین حال راه اندازی یک بانک چند جانبه جدید به رهبری مقامات چینی نشان دهنده تغییر قابل توجهی از نظم بین المللی فعلی است که نارضایتی چین را با نقش دوم آن در موسسات بین المللی نشان می دهد. چین دریافته است که نهادهای مالی و تجاری بین المللی که با محوریت ایالات متحده سازمان دهی شده اند، گرچه فرصت هایی برای بالندگی اقتصادی فراهم می کنند اما محدودیت ها و تنگناهایی برای نقش شایسته چین در ساختارهای خود دارند. چین از دیدگاه جدیدی از حکومت جهانی براساس « چند قطبی » و « چند جانبه » دفاع می کند. چین مجموعه ای از ابزار های مالی را ایجاد می کند و در این گزارش ما شاهدیم که این بانک نماد سنگ بنای معماری مالی جدید بین المللی است که با توافق پکن منسجم تر است و به نیاز های کشورهای در حال توسعه بیشتر حساس است. اگر چه حتی با بی اعتنائی ژاپن و ایالات متحده آمریکا مواجه شد در نهایت اما با همکاری AIB موافقت کردند. در نتیجه ایجاد این بانک چینی نمی تواند به عنوان یک قدم مشخص در راستای « انتقال هژمونیک » در نظر گرفته شود. ایجاد این بانک به سادگی باید به عنوان یک پیشرفت در جهت یک نظم جهانی چند جانبه مالی باشد.